Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Can Xacó

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Can Xacó. Vallhonesta. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament	Al nucli de masos de Vallhonesta, sota Sant Pere.

Coordenades:

Latitud:	41.67315
Longitud:	1.89643
UTM Est (X):	408138
UTM Nord (Y):	4614076

Classificació

Número de fitxa	08262-92
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 008A09003
Autoria de la fitxa	María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa:	ds., 15/05/2004 - 02:00

Descripció

Aquesta casa és la més petita del conjunt de masos de Vallhonesta. Es troba entre cal Jeroni i cal Testagorda. És d'estructura senzilla, de pedra, amb planta i pis, teulada a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana que s'obre a migdia. Tan sols té porta allindada a la planta i una sola finestra al pis

situada al centre sobre la porta. A la banda esquerra hi ha un cos afegit que s'aguanta sobre una petita volta moderna i darrera es troba l'antiga estructura de la tina sobre la que s'ha fet un terrat. L'interior està estructurat en dues crugies paral·leles entre si i a la façana cobertes amb volta de canó seguit de pedra.

Observacions:

Tenia una tina.

Història

Forma part del nucli de masos de Vallhonesta que es troben a prop de l'ermita de Sant Pere. Es troba entre cal Jeroni i cal Testagorda. La població del terme de Vallhonesta es va veure afectada per les epidèmies de pesta del segle XIV i els conflictes del XV, tot i que es va recuperar gràcies a l'economia agrícola basada fonamentalment en la vinya. Al 1375 a Vallhonesa hi havia 13 focs; la crisi de la baixa edat mitjana va reduir la població a 4 focs i no va ser fins a principis del segle XVIII que hi hagué una recuperació substancial amb 45 habitants censats l'any 1717. Actualment hi ha 22 masos. El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil que va obligar a la construcció de murs de pedra seca presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona: la Serra, Serracanta, cal Forns, can Vinyes, Sant Jaume, cal Marcet. Alguns d'aquests grans masos tenien algun mas rònec (abandonat) que van tornar a vendre o llogar a inicis del segle XVIII, fet que permet el repoblament de la zona (SUADES, 1987). Els petits masos de Vallhonesta eren parcers dels grans masos que tenien grans extensions de terra. El petit propietari, a més de conrear el seu petit tros de terra, era parcer d'un o més propietaris grans, ja que es veien obligats per garantir la seva subsistència. Aquest seria el mas d'un parcer de Sant Jaume de Vallhonesta.

Bibliografia

SANZ, D. (2004-2). Sant Jaime de Vallhonesta: patrimoni històric i monumental. A Dovella primavera-estiu 2004. SUADES, J. (1987). "El poblament de Vallhonesta dels anys 1750-1775: venda de masos deshabitats, aposentos i la construcció d'un molí fariner". Dovella nº 22, Manresa, p. 15-18. SUADES, J; i altres. (1986). "Sant Vicenç de Castellet" dins Ferrer i Alòs, Llorenç (coordinador). Història del Bages, col·lecció Història de les Comarques de Catalunya. Manresa, Parcir Edicions, 1986.